

Θεολογικά Χρονικά

Συνέδρια – Ημερίδες – Συμπόσια

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

«Παρηγορητική φροντίδα στο σπίτι
και στο νοσοκομείο»

Διαδικτυακό επιστημονικό συνέδριο με διεθνή συμμετοχή πραγματοποιήθηκε από το Έκπαιδευτικό Κέντρο του Νοσοκομείου Άγ. Αλέξιος της Μόσχας στις 7.4.2021. Στο συνέδριο αναπτύχθηκαν θέματα παρηγορητικής φροντίδας αλλά και οι δραστηριότητες της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας προς αυτήν την κατεύθυνση. Συμμετείχαν περισσότεροι από διακοσίους συνέδρους από πέντε χώρες: Ρωσία, Καζακστάν, Λευκορωσία, Ουκρανία, Νέα Ζηλανδία. Πρόκειται για εκπροσώπους από την ιατρική και επιστημονική κοινότητα, κληρικούς νοσηλευτές, έθελοντές, καθώς και κοινωνικούς λειτουργούς.

Τις εργασίες του συνεδρίου άνοιξε ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήμ. Φιλανθρωπίας του Πατριαρχείου Μόσχας, Επίσκ. Παντελεήμονας, ο οποίος είναι επίσης Άν. Πρόεδρος του Δ.Σ. του Νοσοκομείου Άγ. Αλέξιος. «Ο Θεός θα μās κρίνει από τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τους άλλους. Είναι πολύ σημαντικό ότι στην επικοινωνία με ανθρώπους που χρειάζονται βοήθεια και που συχνά παραμελούνται, βρισκόμαστε χαρά, νόημα, παρηγοριά για τον εαυτό μας. Βοηθώντας τους άλλους, βοηθούμε τους εαυτούς μας», δήλωσε ο Επίσκοπος.

ΜΑΪΟΣ

«Ο Έθνικοαπελευθερωτικός Αγώνας
του 1821 και η προσφορά
του Ίεροϋ Κλήρου της Φθιώτιδας»

Στο πλαίσιο των έπετειακών δράσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, ή μητρόπολη Φθιώτιδος όργάνωσε σχετικό συνέδριο από 14-16 Μαΐου 2021. Την έναρξη του συνεδρίου, το οποίο τελούσε υπό την αιγίδα της Ίερας Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, κήρυξε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ίερώνυμος. Κεντρικός όμιλητής υπήρξε ο Έξοχότατος τ. Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. κ. Προκόπιος Παυλόπουλος με θέμα: «Ο Βυζαντινός πολιτισμός ως πυλώνας του Ευρωπαϊκού πολιτισμού».

Οι εισηγήσεις και οι εισηγητές ήταν οι εξής με τη σειρά που παρουσιάστηκαν: α) «Βιβλικές μορφές και αφορμές στη δράση και το υπόδειγμα ήρώων του 1821» από τον Κωνσταντίνο Ζάρρα, Αναπληρωτή Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.· β) «Η διοικητική όργάνωση της Ί. Μ. Φθιώτιδος προ της έθνεγερσίας» από τον Ίωάννη Παναγιωτόπουλο, Άν. Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.· γ) «Αθανάσιος Διάκος: αγωνιστής και μάρτυρας για τη θρησκευτική έλευθερία και τη διαφύλαξη της

ταυτότητας του Γένους» από την Βασιλική Σταθοκώστα, Άν. Καθηγήτρια τής Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.: δ) «Ο Διάκος και ή Άλαμάννα ως «τόποι μνήμης» στα σχολικά βιβλία του 20ού αιώνα» από τον Βασίλειο Φούκα, Άν. Καθηγητή τής Φιλοσοφική Σχολής του Α.Π.Θ.: ε) «Ο Αρχιεπίσκοπος Φθιώτιδος Καλλίνικος (Καστόρχης) και ό Έθνικο-απελευθερωτικός Αγώνας του 1821» από τον Έμμανουήλ Καραγεωργούδη, Καθηγητή τής Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.: στ) «Η δράση του παπα-Ζαχαρία Αινιάνων και τó ιδεολογικό υπόβαθρο τών Φιλικών στη Φθιώτιδα» από τον Θεόδωρο Κουτρομπά, Καθηγητή στο Ρωμαιοκαθολικό Πανεπιστήμιο του Leuven στο Βέλγιο: ζ) «Σαλώνων Ήσαΐας: Έκκλησιαστικο-ιστορική θεώρηση τής συμμετοχής ενός επίσκοπου στις πολεμικές επιχειρήσεις τής Έθνεγερσίας (1821)» από τον Δημήτριο Μεταλληνό, δρ. Ιστορίας και διδάσκοντα στο Ίονιο Πανεπιστήμιο: η) «Λειτουργική συνάντηση με τó 1821 και ή άνθεκτικότητα τών Έλλήνων: βιωματική γνώση, μνήμη, πίστη και προοπτική» από τον Γεώργιο Σπανό, Όμότιμο Καθηγητή τής Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α

«Έθνική Παλιγγενεσία – Έπιτεύγματα και διδάγματα»

Ό ιερός ναός Αγίας Μεγαλομάρτυρος Παρασκευής και Όσίας Παρασκευής τής Έπιβατηνής στη Ν. Πεντέλη διοργάνωσε υπό την αίγίδα τής Ί. Αρχιεπισκοπής Άθηνών διαδικοτυακό συνέδριο στις 30 και 31 Μαΐου με θέμα: «Έθνική Παλιγγενεσία – Έπιτεύγματα και διδάγματα». Η έναρκτηρία εισήγηση έγινε από τον Δημήτριο Μόσχο, Καθηγ. του Τμήματος Θεολογίας

του Ε.Κ.Π.Α., με θέμα: «29 Μαΐου 1453: Τέλος του Βυζαντινού και άπαρχή του νέου Έλληνισμού». Ακολούθως ό Μιχάλης Ρέττος, φιλόλογος και ιστορικός έρευνητής, παρουσίασε τó θέμα: «Η Μεγάλη Ίδέα ως άφετηρία του άγώνα και τά ιδεολογικά κίνητρα τής Έλληνικής Έπανάστασης», ενώ ό Άντώνης Κλάφης, Έπ. Καθηγ. στο Τμήμα Πολιτικής Έπιστήμης & Διεθνών Σχέσεων του Παν. Πελοποννήσου, άνέπτυξε τó θέμα: «Η θεμελίωση του έλληνικού κράτους: από τον Καποδίστρια στον Όθωνα». Η τελευταία εισήγηση τής πρώτης ήμέρας τών εργασιών έγινε από τον δικηγόρο Γιώργο Ίατρού με θέμα: «Τó Αύτοκέφαλο τής Έλλαδικής Έκκλησίας: Μία Ίστορική Αποτίμηση».

Η επόμενη ήμέρα τών εργασιών περιελάμβανε τρεις εισηγήσεις: Ό Κώστας Μ. Σταματόπουλος, ιστορικός και διδάκτωρ Βυζαντινής Ιστορίας, άνέπτυξε τó θέμα: «Έμφύλιες Διαμάχες και οί συνέπειές τους». Ό Σωτήρης Μητραλέξης, επισκέπτης έρευνητής στο Ίνστιτούτο Όρθοδόξων Χριστιανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Cambridge, άνέπτυξε τó θέμα: «Έκκλησία και Έθνος: Συμπόρευση και Προβληματισμοί». Τέλος ό Όμότ. Καθηγητής Γεωπολιτικής του Παν. τής Σορβόννης και Άντιπρόσωπος τής Ελλάδας στον ΟΟΣΑ Γιώργος Πρεβελάκης ολοκλήρωσε τις εργασίες του συνεδρίου, παρουσιάζοντας τó θέμα: «Η Παρουσία τής Ελλάδας στην Εύρώπη Σήμερα»

ΙΟΥΝΙΟΣ

«Έλληνισμός και Ίσλαμικός Πολιτισμός: Οί θετικές πτυχές τής άλληλεπίδρασης και οί προοπτικές τής»

Τὸ Ἰνστιτούτο Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων (Foreign Affairs Institute, FAINST), σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἐθνικὸ καὶ Καποδιστριακὸ Παν. Ἀθηνῶν, διοργάνωσε στίς 2 καὶ 3 Ἰουνίου 2021 τὸ 2ο Διεθνὲς Συνέδριο Πολιτισμικῆς Κληρονομιάς μὲ θεματικὴ πὸ ἀπτεται τῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Ἰσλαμικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ συνεδρίου καθίσταται πρόδηλη λόγῳ τῆς ἐπαναπροσέγγισης πολλῶν ἀραβικῶν κρατῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τοῦ φαινομένου τῆς μετανάστευσης ἀπὸ αὐτὰ τὰ κράτη στὴ χώρα μας. Ἀκαδημαϊκοί, διπλωμάτες καὶ πολιτικοὶ κλήθηκαν νὰ μιλήσουν στὴ βάση τῶν ἱστορικῶν δεδομένων καὶ τῶν γεγονότων πὸ ἀφοροῦν τὴν ἀμφίδρομη ἐπίδραση τοῦ ἑλληνισμοῦ μὲ τὸν ἀραβικὸ κόσμον καὶ τοὺς ἄλλους λαοὺς στὴν εὐρύτερη Μέση Ἀνατολή.

Κεντρικὸς ὁμιλητὴς τοῦ συνεδρίου ἦταν ὁ Καθηγ. Ἀραβικῆς καὶ Ἑλληνοαραβικῶν σχέσεων στὸ Πανεπιστημίου τοῦ Yale Δημήτρης Γούτας, ὁ ὁποῖος ἐξεφώνησε τὴν ἐναρκτήρια εἰσηγήσει μὲ θέμα: «Ἡ ἐπιβίωση τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸ Ἰσλάμ».

Τὸ συνέδριο διαρθρώθηκε σὲ πέντε θεματικὲς ἐνότητες. Στὴν πρώτη θεματικὴ ἐνότητα μὲ τίτλο: «Ἱστορικὰ δεδομένα στὴν εὐρύτερη Μέση Ἀνατολή» συμμετεῖχαν ὁ Θεόδωρος Μαυρογιάννης, Καθηγητὴς Ἀρχαίας Ἱστορίας στὸ Παν. τῆς Κύπρου, μὲ θέμα: «Οἱ ἀπαρχὲς τῆς ἀλληλεπίδρασης τοῦ ἑλληνισμοῦ μὲ τὸν ἀραβικὸν κόσμον τὸν 1ο, 2ο, καὶ 3ο αἰῶνα μ.Χ.». Ἀκολούθησε ὁ ἱστορικὸς Βλάσης Ἀγτζίδης μὲ θέμα: «Σχέσεις Ἑλληνισμοῦ καὶ Ἰσλάμ», ἐνῶ στὴ συνέχεια ὁ Ἰωάννης Κωτούλας, δρ. Γεωπολιτικῆς καὶ Ἱστορίας τοῦ Ε.Κ.Π.Α., ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἑλληνισμὸς στὴ Μέση Ἀνατολή τὸν 19ο καὶ τὸν 20ο αἰῶνα».

Ἡ δεύτη θεματικὴ ἐνότητα ἐστίασε στὴν περίοδο τῆς Ὀθωμανικῆς Κυριαρχίας καὶ περιελάμβανε εἰσηγήσεις ἀπὸ τὴν Διευθύντρια τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν καὶ μετα-Βυζαντινῶν Μνημείων Φλώρα Καραγιάννη μὲ θέμα: «Βυζάντιο καὶ Ἄραβες: Πολιτισμικὲς Ἀλληλεπιδράσεις καὶ Ἐπιρροές», τὸν ἐρευνητὴ καὶ συγγραφέα Βαχίτ Τουρσοῦν μὲ θέμα: «Ἡ Συμβολὴ τῆς Ποντιακῆς Διαλέκτου στὴν Ἐξάπλωση τοῦ Ἰσλάμ στὴν Ἀνατολή», τὴν Καθηγήτρια Ἀραβολογίας στὸ Ε.Κ.Π.Α. Ἐλένη Κονδύλη μὲ θέμα: «Ἑλληνικὸς καὶ Ἀραβικὸς Κόσμος στὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία», καθὼς καὶ τὴ Μαρία Γεωργοπούλου ἀπὸ τὴ Γεννάδειο Βιβλιοθήκη καὶ τὴν American School of Classical Studies μὲ θέμα: «Ἐμπορικὲς ἐπαφές, καλλιτεχνικὲς ἀνταλλαγές, ζωγραφισμένα ἀρχοντικά στὰ Ὀθωμανικὰ Βαλκάνια (18ος αἰῶνας)».

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ τρίτη θεματικὴ ἐνότητα ἦταν ἀφιερωμένη στίς κοινὲς πολιτισμικὲς παραδόσεις μεταξὺ Ἑλληνισμοῦ καὶ Ἰσλάμ. Ὁ Νίκος Μιχαηλίδης ἀπὸ τὸ Univ. of Missouri St. Lewis ἐπικεντρώθηκε σὲ ζήτημα μουσικῆς παράδοσης μὲ θέμα: «Μουσικὴ καὶ Πολιτικὴ». Ἰδιαιτέρως σημασίας ὑπῆρξε ἡ ἀνακοίνωση τοῦ Aref Ali Nayed, προέδρου τοῦ Libya Institute for Advanced Studies καὶ ὑποψήφιου Προέδρου τῆς Λιβύης, μὲ θέμα: «Ἐπίκληση τῆς Πολιτιστικῆς Κληρονομιάς Ἑλλάδος-Λιβύης στὴν οἰκοδόμησι ἐνὸς Κοινῶν Μεσογειακοῦ Μέλλοντος». Ἐκπροσωπώντας τὸ Κέντρο Ἑλληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard, ἡ Ἀθηνᾶ-Δέσποινα Πόταρη μίλησε μὲ θέμα: «Κοινὲς Πτυχὲς τοῦ Ἰσλάμ μὲ τὴ Νεο-Πλατωνικὴ Παράδοση». Ὁ ἀρχιτέκτονας Μιχάλης Λεφαντζῆς εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Ἀπὸ τὸν Πανίερο Ναὸ τοῦ Καθίσματος τῆς Παναγίας, στὸ

Τέμενος τοῦ Βράχου τῆς Ἱερουσαλήμ. Δύο ἐμβληματικά ἀρχιτεκτονικά ὑβρίδια», ἐνῶ ὁ Καθηγητῆς τοῦ Δημοκριτείου Παν. Θράκης Ἐμμανουὴλ Βαρβούνης ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Κοινὰ λαογραφικὰ στοιχεῖα ἀνάμεσα στὸν Χριστιανισμὸ καὶ τὸ Ἰσλάμ στὸν εὐρύτερο χῶρο τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς». Οἱ δύο τελευταῖες συνεδρίες εἶχαν κοινή θεματικὴ τὴ γεωπολιτικὴ τοῦ πολιτισμοῦ στὴ Μέση Ἀνατολή. Ὁ Πρόεδρος ἐ.τ. καὶ Γενικὸς Διευθυντῆς τοῦ MOHA (Mohammed Ali Research Center) Θεόδωρος Θεοδώρου ἀνοιξε τὴ συνεδρία μὲ τὸ θέμα: «Ἡ Μουσουλμανικὴ μειονότητα στὴ Θράκη. Πολιτιστικὸ στοιχεῖο γιὰ τὴν γεωστρατηγικὴ στῆν Εὐρώπη καὶ τὴν περιοχὴ MENA». Ἀκολούθησε ἡ εἰσήγησις τοῦ Tarek Radwan ἀπὸ τὸ Al-Azhar University τῆς Αἰγύπτου μὲ θέμα: «Ἡ εἰκόνα τοῦ Ἰσλάμ στὰ ἑλληνικὰ μέσα (ὀπτικῆς) μαζικῆς ἐνημέρωσης μὲσῶ τοῦ YouTube μετὰ τὴν 11 Σεπτεμβρίου 2001». Τέλος ἡ Aya Burweila, πρέσβειρα καὶ εἰδικὴ ἀπεσταλμένη τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ὄργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου γιὰ τὴν Λιβύη καὶ τὴν Βόρειο Ἀφρικὴ, μίλησε μὲ θέμα: «Ὁ ρόλος τῶν Ἑλλήνων Μουσουλμάνων στὴν ἱστορία τῆς Λιβύης».

«Ὁ ἀγώνας τοῦ 1821 στὴ θάλασσα καὶ οἱ ἐπιτυχίαι τῶν Ἑλλήνων ναυτικῶν καὶ πυρπολητῶν»

Μὲ ἀφορμὴ τὴ συμπλήρωση 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν διοργάνωσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μεταξὺ 4 καὶ 5 Ἰουνίου 2021 διήμερο διεθνὲς ἐπιστημονικὸ συνέδριον μὲ θέμα:

«Ὁ ἀγώνας τοῦ 1821 στὴ θάλασσα καὶ οἱ ἐπιτυχίαι τῶν Ἑλλήνων ναυτικῶν καὶ πυρπολητῶν». Κατὰ τὴν Α΄ Συνεδρία, στῆν ὁποία προήδρευσε ὁ Ἐμμανουὴλ Βαρβούνης, Καθηγητῆς Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ἀναγνώστηκαν οἱ εἰσηγήσεις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ με θέμα: «Ἀνδρέας Μιαούλης, ὁ θρίαμβος τοῦ Σταυροῦ», τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας, Μήλου καὶ Μυκόνου κ. Δωροθέου, μὲ θέμα: «Ἡ ξεχασμένη Ναυμαχία τῆς Μυκόνου καὶ ἡ Μαντῶ Μαυρογένους – 12 Ὀκτωβρίου 1822» καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Μάρκου, μὲ θέμα: «Ἡ συμμετοχὴ τῶν Βρονταδουσίων εἰς τὸν ναυτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1821». Κατὰ τὴν Β΄ Συνεδρία, στῆν ὁποία προήδρευσε ὁ Εὐθύμιος Μητρόπουλος, Πρόεδρος τοῦ Κοινωφελοῦς Ἰδρύματος «Μαρία Τσάκος», ἀναγνώστηκαν οἱ εἰσηγήσεις τοῦ Κοσμᾶ Χρηστίδη, Ναυάρχου ἐ.ἀ. καὶ Ἐπιτ. Ἀρχηγοῦ ΓΕΝ, μὲ θέμα: «Ναυτικὴ καινοτομία – Frank Abney Hastings (Ἄστιγξ)», τοῦ Ζήση Φωτάκη, Ἐπικ. Καθηγ. Ναυτικῆς Ἱστορίας τῆς Σχολῆς Ναυτικῶν Δοκίμων, μὲ θέμα: «Διακλαδικὴ Θεώρησις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821», καθὼς καὶ τοῦ Μιχαὴλ Κατσικαρέλη, Σημαιοφόρου (ΠΝ) ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσία Ἱστορίας Ναυτικοῦ, μὲ θέμα: «Ἡ μετατροπὴ τῶν ἑλληνόκτητων πλοίων σὲ πολεμικά. Ὁ θεσμὸς τῆς Συντροφοναυτίας καὶ οἱ βασικοὶ τύποι πλοίων στὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασι».

Ἀκολούθησε ἡ Γ΄ Συνεδρία ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Ἐμμανουὴλ Βαρβούνη μὲ εἰσηγήσεις τοῦ Michel Marbot, ἀπογόνου τοῦ Κανάρη, μὲ θέμα: «Δύο αἰῶνες μετὰ: Τί αἰσθάνονται οἱ ἀπόγονοι τοῦ

Κανάρη στο πλαίσιο της ιστορίας των Ψαρών και της Χίου», της Μαρίας Γιατράκου, δρ. Φιλολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και έπ. Α΄ Αντιπροέδρου EUROCLASSICA, με θέμα: «Ο Κωνσταντίνος Κανάρης και η πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδος με βάση τις ιστορικές πηγές και την παγκόσμια βιβλιογραφία».

Οι δύο επόμενες εισηγήσεις της ίδιας συνεδρίας αναγνώστηκαν από την Αθηνά Ζαχαροῦ-Λουτράρη, δρ. Ιστορίας, με θέμα: «Ο Έλληνικός και ο τουρκικός στόλος στην επανάσταση και καταστροφή της Χίου» και τὸν Νικόλα Χαβιάρα, δρ. Φιλολογίας και Συντονιστή Ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τῶν Φιλολόγων Χίου, με θέμα: «Στή σκιά τοῦ Κανάρη. Ὁ Ψαριανὸς Ναυμάχος καὶ Πυρπολητῆς Δημ. Παπανικολῆς».

Οι ἐργασίες τοῦ συνεδρίου ὁλοκληρώθηκαν με τὴ Δ΄ συνεδρία ὑπὸ τὴν προεδρία τῆς Μαρίας Λεκάκου, Κοσμητορὸς τῆς Σχολῆς Ἐπιστημῶν τῆς Διοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου Αἰγαίου, με τὶς εἰσηγήσεις τοῦ Εὐθυμίου Μητροπούλου, Προέδρου τοῦ Κοινωφελοῦς Ἰδρύματος «Μαρία Τσάκος» καὶ ἐπιτίμου Γενικοῦ Γραμματέως Ι.Μ.Ο., με θέμα: «Ο καταλυτικὸς ρόλος τοῦ Ναυτικοῦ στὸν ἀγῶνα τῆς Ἐθνικῆς Παλιγενεσίας», τοῦ Βουλευτοῦ Γεωργίου Κουμουτσάκου με θέμα: «Ἡ ναυτοσύνη ὡς παράγων ἰσχύος τοῦ Ἔθνους τῶν Ἑλλήνων στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀποτίναξη τοῦ ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ καὶ τὴν κατάκτηση τῆς Ἐλευθερίας» καὶ τοῦ Νικήτα Νικητάκου, Καθηγητῆ τοῦ Τμήματος Ναυτιλίας καὶ Ἐπιχειρηματικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου, με θέμα: «Ὁ ναυτικὸς ἀγὼν στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καὶ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα».

«Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος
καὶ οἱ πνευματικὲς διεργασίες
πρὶν τὸ 1821»

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας, με τὴ φροντίδα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος καὶ συνδιοργανωτῆ τὸν Δῆμο Βεροίας, διοργάνωσε μεταξὺ 25 καὶ 26 Ἰουνίου, στὸ πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴ γιορτῆ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου με τὴν ἐπωνυμία ΚΖ΄ Παύλεια, διήμερο Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο με θέμα: «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ οἱ πνευματικὲς διεργασίες πρὶν τὸ 1821».

Τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου κήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας κ. Παντελεήμων καὶ ἀκολούθησε ἡ Α΄ Συνεδρία με εἰσηγήσεις ἀπὸ τὸν Θεόδωρο Γιάνγκου, Κοσμητορὰ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., με θέμα: «Τὸ Πηδάλιο τὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας» καὶ τῆς Αἰκατερίνης Τσαλαμπούνη, Ἀν. Καθηγήτριας Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ., με θέμα: «Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὡς ἀντικείμενο μελέτης στὰ χρόνια πρὶν τὸ '21».

Στὴ συνέχεια ἡ Β΄ Συνεδρία περιελάμβανε εἰσηγήσεις ἀπὸ τὸν Τιμολέοντα Γαλάνη, Ἐπ. Καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., με θέμα: «Τὸ Ψαλτῆρι ὡς πνευματικὸ ἀνάγνωσμα στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας» καὶ τὸν Βασίλειο Τζέρπο, δρ. Θεολογίας τοῦ Ε.Κ.Π.Α., με θέμα: «Ἡ Καινὴ Διαθήκη ὡς μέσο παρηγορίας στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας». Οἱ Παναγιώτης Ὑφαντῆς, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. καὶ πρωτ. Στυλιανὸς Μακρῆς, δρ. Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ., ἀνέγνωσαν τὶς εἰσηγήσεις τῆς Γ΄ Συνεδρίας με θέματα: «Τῶν ὁσίων ὁ σύλλογος καὶ νεομαρτύρων τὸ νέφος. Ἡ ἀγιότητα στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας»

καί «Νεομάρτυρες τῆς περιοχῆς Βεροίας καί Ναούσης», ἀντίστοιχα. Ἀκολούθως, κατὰ τὴ Δ' Συνεδρία, ἡ Ἄννα Καραμανίδου, Ἀν. Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος, ὁ Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ὁ Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης: μία συνάντηση πνευματικὴ στὴν ἐρμηνεία τῶν Παύλειων ἐπιστολῶν ἀπὸ τὸν Νικόδημο» καὶ ὁ Ἰωάννης Μπάκας, Ἀν. Καθηγ. τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. τὸ θέμα: «Ἡ ἐκκλησιαστικὴ κατάσταση τοῦ μακε-

δονικοῦ χώρου πρὶν τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821: Γεωγραφία καὶ δημογραφία». Ἡ καταληκτικὴ Ε' Συνεδρία περιελάμβανε εἰσηγήσεις ἀπὸ τὸν ἱερομ. Ἀντίπα Ἄγιορείτη μὲ θέμα: «Ἡ ἄνθηση τοῦ μοναχισμοῦ στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας» καὶ τῆς Ἀθηνᾶς Τσιγκαροπούλου, δρ. καὶ Ε.ΔΙ.Π. Μεταβυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Νεώτερης Τέχνης στὴν Α.Ε.Α.Θ., μὲ θέμα: «Ἡ χριστιανικὴ τέχνη ὡς μέσο παιδαγωγίας στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας».

Δρ. Νικόλαος Κουρεμένος